

Cyngor Sir Caerfyrddin

Asesu Effaith

Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 (y Ddeddf) yn dwyn ynghyd y deddfau camwahaniaethu blaenorol ac yn rhoi un Ddeddf seagl yn eu lle. Mae'n symleiddio ac yn cryfhau'r gyfraith, yn dileu anghysonderau ac mae'n haws i bobl ei deall a chydymffurfio â hi. Daeth y rhan fwyaf o'r Ddeddf i rym ar 1 Hydref 2010.

Mae'r Ddeddf yn cynnwys dyletswydd cydraddoldeb newydd y sector cyhoeddus (y 'ddyletswydd gyffredinol'), sy'n cymryd lle'r dyletswyddau unigol yn ymwneud â chydraddoldeb hil, anabledd a rhywedd. Daeth hon i rym ar 5 Ebrill 2011.

Beth yw'r ddyletswydd gyffredinol?

Nod y ddyletswydd gyffredinol yw sicrhau bod awdurdodau cyhoeddus a'r rhai sy'n cyflawni swyddogaeth gyhoeddus yn ystyried sut gallant gyfrannu'n gadarnhaol at gymdeithas decach drwy wella cydraddoldeb a chysylltiadau da yn eu gweithgareddau o ddydd i ddydd. Mae'r ddyletswydd yn sicrhau bod ystyriaethau cydraddoldeb yn cael eu cynnwys fel rhan annatod o ddylunio polisïau a chyflwyno gwasanaethau a'u bod yn cael eu hadolygu'n barhaus. Bydd hyn yn sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer pawb.

Mae'r dyletswyddau yn rhwymedigaethau cyfreithiol. Os na chyflawnir y dyletswyddau yna gall arwain at her gyfreithiol yn erbyn awdurdodau.

O dan ddeddfwriaeth cydraddoldeb, mae dyletswyddau cyfreithiol gan awdurdodau lleol i roi 'sylw priodol' i'r angen am ddileu camwahaniaethu a hybu cydraddoldeb ynghylch hil, anabledd a rhywedd, gan gynnwys ailbennu rhywedd, yn ogystal â hybu cysylltiadau hiliol da. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cyflwyno dyletswydd newydd y sector cyhoeddus sy'n ymestyn ei chwmpas i oedran, cyfeiriadedd rhywiol, beichiogrwydd a mamolaeth, a chrefydd neu gred. Mae'r gyfraith yn mynnu bod y ddyletswydd hon i roi 'sylw priodol' yn cael ei dangos yn y broses gwneud penderfyniadau. Mae'n bwysig hefyd nodi fod awdurdodau cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r dyletswyddau cydraddoldeb yn debygol hefyd o fod yn ddarostyngedig i'r

rhwymedigaethau o dan y Ddeddf Hawliau Dynol ac felly mae'n ddoeth ystyried fel rhan o'r un broses yr effaith bosibl y gallai penderfyniadau eu cael ar hawliau dynol.

Dull Sir Gaerfyrddin o Weithredu Effaith ar Gydraddoldeb

Er mwyn sicrhau bod y cyngor yn ystyried effaith bosibl ei bolisiau a'i arferion arfaethedig ar gydraddoldeb, ac er mwyn dangos tystiolaeth ein bod wedi gwneud hynny, bydd angen ategu pob cynnig gyda'r Asesiad o Effaith amgaaedig. Os yw'r asesiad hwn yn clustnodi effaith sylweddol yna mae'n bosibl y bydd angen rhagor o fanylion.

Adrodd ar asesiadau

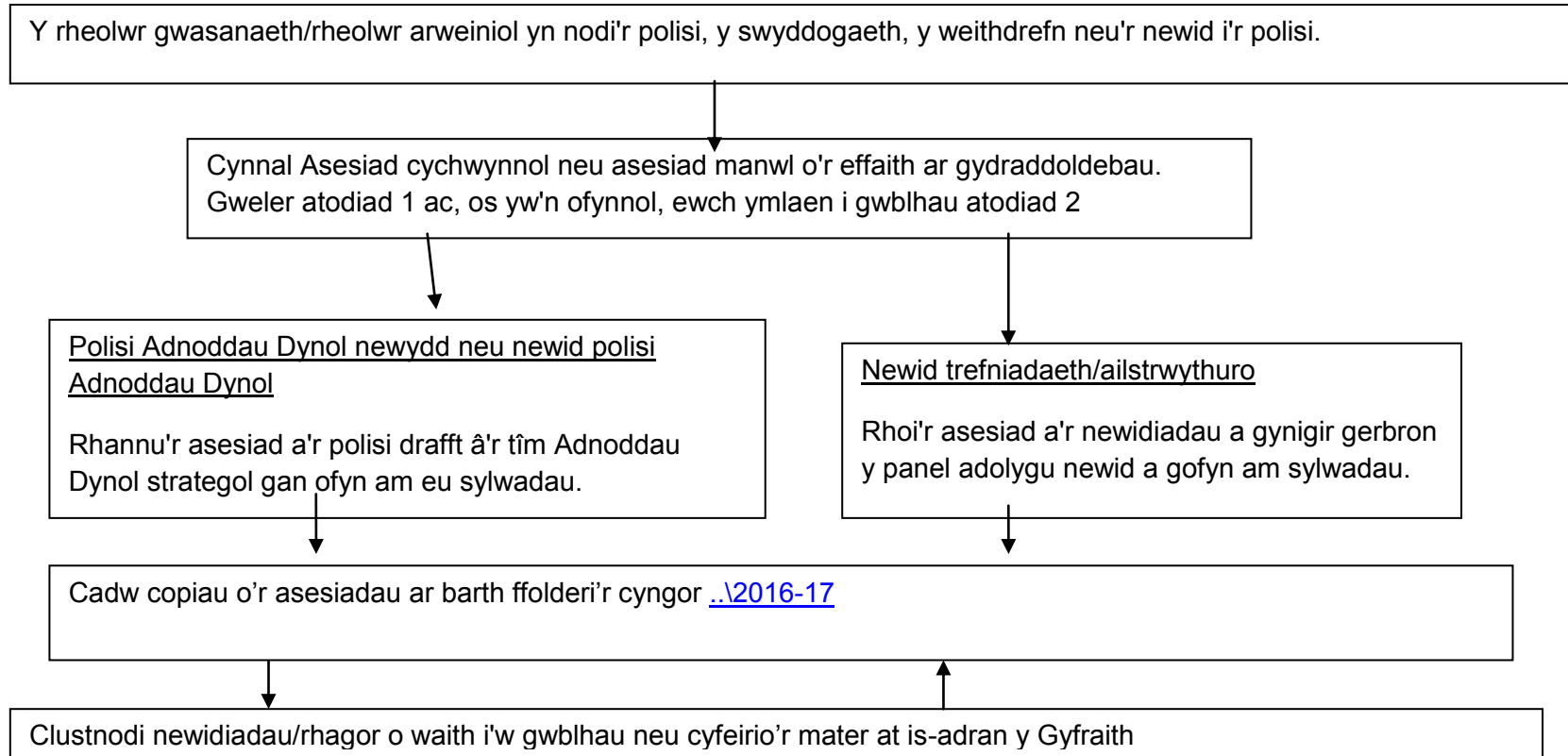
Os yw'n amlwg o'r asesiad bod yr effaith debygol ar allu'r awdurdod i gyflawni'r ddyletswydd gyffredinol yn un sylweddol, yna bydd rhaid iddo gyhoeddi adroddiad.

Asesiad Cychwynnol ac Asesiad Manwl o'r Effaith ar Gydraddoldebau

Mae'r asesiad cychwynnol (atodiad 1) yn ddull syml a chyflym o asesu effaith polisi, swyddogaeth, gweithdrefn, penderfyniad, gan gynnwys toriadau ariannol, ar un neu ragor o'r nodweddion gwarchoddedig.

Mae'n rhaid i'r Rheolwr Gwasanaeth sy'n gyfrifol am y polisïau, swyddogaethau, gweithdrefnau a phenderfyniadau ariannol newydd neu ddiwygiedig, gynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldebau, ar lefel gychwynnol o leiaf, a chwblhau asesiad manwl o'r effaith ar gydraddoldebau lle bo hynny'n berthnasol (atodiad 2); mae'n rhaid atodi'r asesiad gyda'r papurau cefndir a'r adroddiadau ar gyfer y Bwrdd Gweithredol a'r Pwyllgorau Craffu.

Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb - Y broses sydd i'w dilyn lle nodwyd goblygiadau o ran Adnoddau Dynol

Templed ar gyfer Aseiad Cychwynnol o'r Effaith ar Gydraddoldebau

Atodiad 1

<p>Adran:</p>	<p>Wedi'i gwblhau gan (arweinydd):</p> <p>Ian Llewelyn</p> <p>Rheolwr Blaen-gynllunio</p>	<p>Dyddiad yr aseiad cychwynnol: 27 Ionawr 2016</p> <p>Dyddiadau adolygu:</p>
<p>Y maes a asesir: (h.y. enw'r polisi, swyddogaeth, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad ariannol)</p>	<p>Canllawiau Cynllunio Atodol i'r Cynllun Datblygu Lleol sydd wedi'i fabwysiadu mewn perthynas ag Archaeoleg a Datblygiadau Newydd</p>	
<p>Ydy'r swyddogaeth/polisi, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad dan sylw yn bodoli'n barod neu a ydy'n un newydd?</p>	<p>Bodoli'n barod: Manylu ar bolisi'r Cynllun Datblygu Lleol, arfer da a chyfleu Deddfwriaeth a Chanllawiau Rhyngwladol a Chenedlaethol.</p>	
<p>Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ddarparu gwybodaeth wrth lunio'r aseiad a'r polisi? (rhestr yn unig)</p>		
<p>Cynllun Datblygu Lleol Sir Gaerfyrddin</p> <p>Deddfwriaeth a Chanllawiau fel y nodir yn y Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA)</p> <p>Bil Amgylchedd Hanesyddol (Cymru)</p> <p>Arfarniad Cynaliadwyedd / Aseiad Amgylcheddol Strategol y CDLI</p> <p>Strategaeth Gymunedol Integredig Sir Gaerfyrddin</p> <p>Cofnod Amgylchedd Hanesyddol (Ymddiriedolaeth Archaeolegol Dyfed)</p> <p>Cylchlythyr 60/96 y Swyddfa Gymreig – Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Archaeoleg</p> <p>Cylchlythyr 016/2014 Llywodraeth Cymru – Defnyddio Amodau Cynllunio i Reoli Datblygu</p> <p>Best Practice for Treatment of Human Remains Excavated from Christian Burial Grounds in England: 2005</p> <p>Cofrestr o Dirweddau, Parciau a Gerddi o Ddiddordeb Hanesyddol Arbennig yng Nghymru</p>		

Cofrestr o Dirweddau o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru

Canllaw Arfer Da ar Ddefnyddio'r Gofrestr o Dirweddau o Ddiddordeb Hanesyddol yng Nghymru yn y Broses Gynllunio a Datblygu (Diwygiwyd 2007)

<p>1. Disgrifiwch nodau, amcanion neu ddibenion y swyddogaeth/polisi, arfer, gweithdrefn neu benderfyniad a phwy fydd yn cael budd ohonynt.</p>		<p>Manylu ar bolisiâu cynllunio defnydd tir a darpariaethau Cynllun Datblygu Lleol statudol Sir Gaerfyrddin sydd wedi'i fabwysiadu (ac eithrio'r rhan a gynhwysir ym Mharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog). Wrth wneud hynny, helpu i arwain datblygwyr/ymgeiswyr wrth lunio cynigion datblygu a rhoi cyfarwyddyd pellach ynghylch y broses gwneud penderfyniadau.</p>		
<p>Mae'n ofynnol fod y Cyngor yn rhoi "sylw dyledus" i'r canlynol yn unol â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus:-</p> <p>(1) dileu camwahanïaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon;</p> <p>(2) hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau ; a</p> <p>(3) meithrin perthynas dda rhwng gwahanol grwpiau</p> <p>(gweler y canllawiau)</p>		<p>2. Beth fydd yr effaith ar bob grŵp/nodwedd gwarchoddedig o ran tri nod y ddyletswydd?</p> <p>Nodwch uchel (U) canolig (C), isel (I), dim effaith (D) ar gyfer pob un.</p>	<p>3. Clustnodwch y risg neu'r effaith gadarnhaol bosibl ar gyfer pob un o'r grwpiau/nodweddion gwarchoddedig?</p>	<p>4. Os oes effaith negyddol anghymesur pa ffactorau lliniarol ydych chi wedi'u hystyried?</p>
<p>gwarchoddedig</p>	<p>Oed</p>	<p>I</p>	<p>Risgiau</p>	<p>Effeithiau cadarnhaol</p>
				<p>Mae'n darparu ar gyfer diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu</p>

				naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned.	
	Anabledd	I		<p>Mae'n darparu ar gyfer diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned.</p> <p>Sylwer: Mae'r CCA yn canolbwyntio ar ystyriaethau ynghylch nodi a diogelu gweddillion archeolegol ac nid ydynt yn cynnwys materion sy'n ymwneud â hygrychedd neu fel arall.</p>	
	Ailbennu rhywedd	D			

Hil	I		<p>Mae'n darparu ar gyfer diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned.</p>	
Crefydd neu Gred	I		<p>Mae'n darparu ar gyfer diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned.</p>	
Beichiogrwydd a mamolaeth	D			
Cyfeiriadedd Rhywiol	I		Mae'n darparu ar gyfer	

				<p>diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned.</p>	
	Rhyw	I		<p>Mae'n darparu ar gyfer diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned.</p>	
	Yr Iaith Gymraeg	C		<p>Mae'n darparu ar gyfer diogelu a gwella treftadaeth archeolegol gyfoethog ac amrywiol y</p>	

				<p>sir a'i gwerth hanesyddol cynhenid.</p> <p>Mae'n cyfrannu at greu naws am le a hanes ac yn cynnig gwerth sylweddol i bob rhan o'r gymuned gan gydnabod treftadaeth ddiwylliannol gyfoethog y sir a rôl gynhenid yr iaith Gymraeg.</p>	
	Unrhyw faes arall	D			

<p>5. A oes unrhyw ymgynghori/cysylltu wedi digwydd o ran y nodweddion gwarchoddedig priodol ?</p>	<p>Amherthnasol. Bydd y ddogfen yn cael ei chyhoeddi'n ffurfiol ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus fel rhan o'r broses o'i pharatoi.</p> <p>OES ☐ NAC OES ☐</p>
<p>6. Pa gam/gamau a gymerir i leihau'r effaith negyddol anghymesur, os bydd rhai?</p> <p>Bydd y CCA yn cael eu diwygio lle bo'n briodol i sicrhau y rhoddir ystyriaeth foddhaol ac yr ymatebir i unrhyw effaith sy'n dod i'r amlwg yn sgil eu cyhoeddi a'r ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol yn eu cylch.</p>	
<p>7. Caffael</p> <p>Ar ôl coladu'r dystiolaeth ar gyfer yr asesiad hwn, a oes unrhyw oblygiadau caffael i'r gweithgaredd, y cynnig neu'r gwasanaeth.</p> <p>Gofynnir i chi gynnwys canfyddiadau'r asesiad hwn yn eich cynllun caffael. Cysylltwch â'r Uned Caffael Corfforaethol i gael cyngor pellach.</p>	

8. Adnoddau Dynol Ar ôl coladu'r dystiolaeth ar gyfer yr asesiad hwn, a oes unrhyw oblygiadau Adnoddau Dynol i'r gweithgaredd, y cynnig neu'r gwasanaeth? Dim		
9. Ar sail y wybodaeth yn adran 2 a 6 a oes angen cynnal asesiad manwl o effaith y swyddogaeth/polisi/gweithdrefn/arfer neu benderfyniad? (argymhellir bod hyn yn digwydd os oes mwy nag un elfen uchel wedi'i nodi yn adran 2)	OES ☐	NAC OES ☒
Cymeradwywyd gan: Pennaeth y Gwasanaeth	Llinos Quelch	Dyddiad:

Templed ar gyfer Aseiad Manwl o'r Effaith ar Gydraddoldebau

Atodiad 2

Adran:	Gweler yr aseiad cychwynnol o'r effaith
Wedi'i gwblhau gan (arweinydd):	
Dyddiad yr aseiad manwl:	
Y maes a asesir: (<i>Polisi, swyddogaeth, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad ariannol</i>)	Gweler yr aseiad cychwynnol o'r effaith
Ydy'r swyddogaeth/polisi, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad yma yn bodoli'n barod neu a ydy'n un newydd	Gweler yr aseiad cychwynnol o'r effaith

1. Disgrifiwch nodau, amcanion neu ddibenion y swyddogaeth/polisi, arfer, neu weithdrefn a phwy fydd yn cael budd ohonynt.	Gweler yr aseiad cychwynnol o'r effaith
---	---

<p>2. Rhestrwch unrhyw ddogfennau, tystiolaeth, ymchwil a ddefnyddiwyd i ddarparu gwybodaeth yn rhan o'r asesiad manwl o'r effaith ar gydraddoldeb. (Mae'n rhaid i hyn gynnwys y data perthnasol a ddefnyddiwyd yn yr asesiad hwn)</p>				
<p>3. A oes unrhyw ymgynghori/cysylltu wedi digwydd o ran y nodweddion gwarchoddedig er mwyn darparu gwybodaeth ar gyfer yr asesiad hwn? (rhowch fanylion ynghylch y dull ymgynghori a'r rhai yr ymgynghorwyd â nhw)</p>				
<p>4. Beth yw'r union effaith/effaith debygol?</p>				
<p>5. Pa gamau y bwriedir eu cymryd i ddelio â'r effaith? (<i>Mae angen i'r camau gweithredu fod yn benodol, yn fesuradwy ac yn seiliedig ar ganlyniadau</i>)</p>	<p>Beth rydym yn mynd i'w wneud</p>	<p>Pwy fydd yn gyfrifol</p>	<p>Pryd fydd y gwaith yn cael ei gwblhau</p>	<p>Sut y byddwn ni'n gwybod bod ein hamcan wedi'i gyflawni</p>

6. Sut y caiff y camau gweithredu eu monitro?				
Cymeradwywyd gan: Pennaeth y Gwasanaeth		Dyddiad:		

Diolch ichi am gwblhau'r asesiad hwn.

I gael rhagor o wybodaeth ynghylch Asesu Effaith, cysylltwch â'r canlynol -

Y Tîm Polisi a Phartneriaeth

Adran y Prif Weithredwr

01267 22(4676)

cydraddoldeb@sirgar.gov.uk